

okrog vratu ter jo hotel posiliti. Vseled krika so prihiteli ljudje, nakar sta jo oba pobrisala v Sladki vrh.

Neki drugi ženski iz Maribora sta dne 17. tm. v Ceršaku dva vojaka odvezla v gozdu žensko jopico in 120 K denarja, s katerim je hotela kupiti pri nekem tamkajšnjem kmetu krompir.

Takih in enakih slučajev je že vse polno. Ljudstvo je do skrajnosti razburjeno, ženske si sploh ne upajo več delati na polju. Pograniczne čete v mariborskem področju so brez vsakega nadzorstva, vodje čet brez vsakršnih navodil glede izvrševanja službe, komandant pa sedi v nekem mariborskem hotelu in se za vse to sploh nič ne briga. Pograniczne čete bi morale vršiti službo v 1 km širokem pasu ob meji, vojaki pa se potepajo brez nadzorstva v zaledju po 8 in še več km daleč od meje, streljajo brezsmiselno naokoli, trošijo dragoceno municijo, razburjajo ljudstvo in kradejo. Stariši si še celo otrok ne upajo več pošiljati v šolo. To so razmere, ki lahko povzročijo na meji resne nemire. Avstriji zbirajo po svojih ljudeh vse te podatke in jih bodo izkoristili proti nam. Meja je bila prej po maloštevilnem orožništvu bolj zastražena kot je sedaj, ko se za službo sploh nihče ne briga. Kdo je temu kriv, ne bomo ugotavljali; mislimo pa, da poveljnik spada k svojim ljudem, ne pa v mariborske hotele. Čemu vlada v marenberskem področju red? G. okr. glavar se je obrnil že na vse strani, da doseže red na meji, a zaman. Danes se je ponovno odpeljal h komandi pogranicznych čet v Celje. Pozivamo vlado najodločneje, da takoj in z energičnimi sredstvi vzpostavi red in pokliče krivce na odgovornost. Bilo bi umestno, če bi se sedanji oddelki, ki so že preveč osovraženi pri ljudstvu, odpoklicali in nadomestili s stražniki, ki ne bodo tako brezmejno škodovali ugledu in avtoriteti naše države v eksponiranih obmejnih krajih.

Kongres ruskih učencakov v Pragi.

V ponedeljek je bil zaključen kongres ruskih učencakov v Pragi. Udeležilo se ga je lepo število predstavitev ruske znanosti, ki žive v emigraciji. Ob sklepu kongresa je prebral prof. Metalnikov javnostni protest, naslovljen na ves civilizirani svet, ki se glasi: "Kongres ruskih učencakov, ki je danes končal v Pragi svoje delo, se obrača v imenu 400 učencakov, razkropljenih po 16 državah, učencakom vseh dežel in celega sveta ter jih prosi, naj dvignejo svoj glas proti eksistenčnim in delavnim pogojem, pod katerimi so prisiljeni živeti ruski učencaki, ki jim samovoljni sovjetski režim odjemlje najenostavnejše človeške pravice. Nikdar, pod nobenim režimom in v nobeni državi, niti v prejšnji Rusiji, niso bili duševni delavci, zlasti pa akademiki v položaju, ki bi bil gmočno tako težaven in moralno tako nevarno, kakor je današnji. Posebno vznemirja in nevarno je to, da je odpravljena osebna nedotakljivost in da pri vsakem koraku groze prizadetim duševne muke in telesna prostost. Usmrčenja ali bolje:

Dr. Ljudovik Pivko:

Pesem dobrovoljcev.

(Konec.)

Zavadij je zdaj še bolj rohnal nad svojimi avstrijskimi rojaki:

"Tega vam ne odpuštam! Tako lepo smo vam zapeli, vas lepo pozdravili — vi, Cehi, pa mečete bombe? Vi niste Cehi, vi ste lopovi avstrijski. Nobenega rojaka ne poznam več, z nobenim Cehom ne bom imel več usmiljenja."

Zmerjal jih je še dolgo in ga ni mogel pomiriti.

Prešli smo se in se vračali pravilno čez Val Scura na rebro pod Col d' Echele.

V sosednih odsekih so jeli svetiti avstrijski reflektorji. Posamezni strelji so se bliskali tuptam. Tudi globoko pod nami na dnu Frenzelke soteske je fronta oživila.

Obstali smo pri ležečem ogromnem deblu stare pinje, opazovali življenje v preplašeni avstrijski fronti. Počivali smo in — jeli zopet prepevati. Reflektor nas je iskal, toda zaman. Bil je prešlab, da bi nas mogel kdo razločevati od senc.

umori takih učenjakov, kakor sta bila strokovnjak za državno pravo Lazarevsky in kemik Tihvinskij, vpijejo v nebo! Kakor je potrdila sama sovjetska vlada, je bil prvi ustreljen radi tega, ker je spisal predlog za reformo krajevnih samouprave in ureditve denarnega prometa, drugi pa, ker je objavil v inozemskih listih poročilo o stanju ruske petrolejske industrije. Ta grozna umora že sama dokazuje, kakšna nečlovečnost, ne priznavajoča nobenih pravic in pravnega reda, vlada sedaj v sovjetski Rusiji. Izpolnjujemo sedaj svojo sveto narodno in vsečloveško dolžnost, če sporočimo vsem tovarišem in celemu civiliziranemu svetu svoj protest proti temu morilskemu in podlemu režimu."

Notranja in zunanja politika.

* Francija za mir. Angleško-ameriški žurnalisti so priredili na čast francoskemu ministrskemu predsedniku Briandu v Parizu zajutrek. Na pozdravni govor predsednika novinarskega združenja je odvrnil ministrski predsednik Briand, da gre na washingtonsko konferenco z namenom, da dokaže, da stremlji francoska vlada v interesu Francije in vsega sveta za miroljubno politiko. Dokler bom stal jaz na čelu vlade, se bom trudil, da utrdim in razširim mir, da tudi nemškemu narodu olajšamo, da si modernizira svojo državo in da se končno prilagodi končni ideji miru in lojalnemu pojmovanju elementarne pravičnosti med narodi, ki obstoja v tem, da podpisane zaveze spoštuje in izpolni. Na koncu svojega govora je izrazil upanje, da bo washingtonska konferenca ustregla željam vsega sveta, da se utrdi in izpolni svetovni mir.

* Pašić v Parizu. Ministrski predsednik Pašić je nameraval prvotno že 18. t. m. odpotovati iz Pariza, vendar pa je moral svoj odhod z ozirom na to, da je med Italijo, Francijo in Anglijo v albanskem vprašanju in razmejitvi med Albanijo in Jugoslavijo dosežen sporazum, preložiti. Potrebno je, da ostane sedaj, ko se razpravlja o tem vprašanju, še v Parizu. Vsebina sporazuma glede Albanije še ni znana. Vlada je obvestila ministrskega predsednika, da je z ozirom na notranji položaj njegova prisotnost v Beogradu nujno potrebna.

* Angleška politika in kapitalizem. Kakor javlja pariško novinstvo, je dobila neka angleška družba od albanske vlade tobačni monopol za Albanijo. Sestavila bo akcijsko družbo z glavnico 50 mil. liber šterlingov, polovica delnic ostane v angleških rokah. Ista družba bo imela izključno pravico do dobave telefonskega in brzojavnega materiala. Družba bo osnovala banke, podobno avstroperzijski banki, ki bo posredovala med angleškim trgov in Albanijo. Neka druga angleška družba je dobila koncesijo za preiskovanje petrolejskih vrelcev v Albaniji.

* Italija se hvall z narodno pravičnostjo. Italijanski generalni konzulat javlja službeno: Nasprotno vestem, ki so jih objavili neka-

v redkem gozdiču. Avstrijski šrapnel je zablodil daleč preko nas na desno, drugi še dalje. Dali smo črnogorsko "Onam onamo" in za njo še enkrat češko "Kje dom je moj."

Oživel je zopet med poslušalci — avstrijskimi branitelji pri Stoccardu. Oni, ki so pred 10 minutami še streljali na neznanega nasprotnika, poslušajo zopet, poslušajo mirno, morebiti bi radi zapeli z nami. Noben strel ne moti več krasote slavnostnega trenutka.

"Na svidenje jutri! Lahko noč!" smo jim klicali in šli polagoma navzgor na svoje oporišče. Opravili smo za danes. Zadovoljni smo bili z uspehom, dasi smo se nadejali mirnejšega poteka akcije.

Ob 2. uri po polnoči smo dospeli na svoj vrh. Na "slovanskem oporišču" je čakalo več častnikov III. bataljona 33. laškega polka, ki so opazovali naš napad na Stoccardu in poslušali naše pesmi. Ta način vojskovanja jim je bil povsem nov. Slišali so vse jako dobro, bilo je baže tako lepo!

"Kdo je tam?" nas je ustavila naša

teri časopisi, da je italijanska vlada preprečila otvoritev hrvatskih in slovenskih šol v Julijski Benetiji, objavlja kraljevo italijansko poslanstvo v Beogradu, da je v Trstu, v Istri in v goriški okolici otvorenih 307 slovenskih in 84 hrvatskih šol, ki redno funkcionirajo.

* Avstrijsko-madžarska pogajanja o Burškem. S sklepom odbora za zunanje zadeve je avstrijska narodna skupščina priznala beneški sporazum kot okvir za nadaljna pogajanja z Madžarsko. Kancelar dr. Schober je pooblaščen, da vodi nadaljna pogajanja, ki se bodo bržkone pričela že prihodnji teden. Pred tem pa se bo dr. Schober sestal z dr. Benešom v Znojmu ali v Budjejevicah. Merodajni krogi upajo, da bo tudi Madžarska pristala na daljna pogajanja.

* Se vedno Gornja Slezija. Inicijativo za nadaljno reševanje gornjesleziskega vprašanja je prevzel ministrski predsednik Briand. Govori se, da bo stavila francoska vlada nov kompromisni predlog. Angleška vlada se je v zadnjem času zelo približala francoskemu stališču, na drugi strani pa je tudi Francija modificirala svoje stališče. Kompromisni predlog francoske vlade še ni definitivno formuliran ter stremi v glavnem za tem, da se ženevski sklep istočasno sporoči nemški in poljski vladi. Glede gospodarskih konvencij naj se prepusti obema narodoma na prosto voljo, da se o tem med seboj sporazumeta. Končno pa naj o tem odloči konferenca veleposlanikov.

* Napeto stanje med Anglijo in sovjetsko Rusijo. Med Anglijo in sovjetsko Rusijo vlada precej neodkritosrčno razmerje, česar se ni čuditi, če uvažimo, da ima sovjetska vlada pred očmi samo komunistično propagando, angleška pa kapitalistično izkoriščanje. V javnosti se pojavlja vedno več nezadovoljstva nad tem umetnim, čisto koristolovnim prijateljstvom. Pred par dnevi je angleški trgovski minister Horne izjavil, da trgovina z Rusijo ne uspeva: "Naš načrt se je izjalovil deloma radi lakote, ki vlada v Rusiji, deloma pa zato, ker so boljševiki rajši razmetavali svoje zlato za propagando, kakor da bi plačali blago, ki smo ga mi odpošiljali". Sovjetski zastopnik v Londonu Krasin pa je te dni v nekem govoru ostro napadal zaveznike, češ, zapadne države hočejo zlorabiti glad na Ruskem za svoje politične namene. Angleško novinstvo s "Timesom" na čelu piše o odpovedi trgovinske pogodbe s sovjetsko vlado. "Times" pravi: "Čemu je vlada ponizala angleško ime, pogajajoč se s teroristično in internacionalno organizacijo, dasiravno je dobro vedela, kaj je boljševizem? In čemu podaljšuje veljavnost pogodbe, o kateri ve, da je brezplodna. V Londonu se nahaja stalna sovjetska delegacija, baje zaradi trgovskih stikov. Toda trgovinski stiki so bajka, dočim je propaganda resničnost. Boljševiki hočejo visoki kredit, istočasno pa III. internacionala, podprta z boljševiškim zlatom, še nadalje podkopava temelje, na katerih stoji vsaki kredit!"

* Konferenca v Portorose. Dne 24. oktobra se vrši v Portorose konferenca nasledstvenih držav bivše Avstro-Ogrske. Te konference se bodo udeležili

lastna straža pred oporiščem, ko smo se približali.

"Cento!"

Cento (laški-sto) je bila parola legionarske čete vse dni, dokler smo vršili službo v tem odseku. Ceta je štela namreč 100 mož. Izbrali smo si to besedo, ker si jo je vsakdo lahko pomnil in ker so nas tako z lahkoto spoznavali Lahi in Francozi.

Poročali smo o akciji in moštvo je šlo spat.

Pravi uspeh naših pesmi se je pokazal šele drugi dan, v naslednjih dneh.

V 12. avstrijskem polku se je takoj raznesla vest, da so legionarji tu. Iz Rusije? Iz Amerike? Vseeno, tukaj so, javili so se. In pričeli so se tajni a burni razgovori med zavednimi češkimi vojaki, ki so obžalovali nepredvidnost posadke v Stoccardu. Kaj sedaj?

V nedeljo 31. marca zarano, smo se spali vsi v "slovanskem oporišču" razen jutranjih straž. To je preskočil prvi Avstrijec ograjo pri Stoccardu. Bilo je jasno videti, kako se je razgovarjal še s svojimi tovariši, nato se je pa spustil v tek do razriti poti, ki vodi gor k nam,

tudi zastopniki velesil. S sklicanjem konference v Portorose upa Italija čim bolj zmanjšati vpliv male antante in ustvariti v Italiji nekaj centrum, kjer se bodo reševala vsa srednjeevropska vprašanja.

Zanimivosti.

Poštnina v Rusiji. — Dobrosrčna Italija. Moderna mumija. — Čudna oporoka.

Znano je, da v sovjetski Rusiji ni bilo nobene poštnine. Pisma in poštnice pošiljke so se brezplačno odposiljale in odpravljale. Toda temu so sedaj napravili konec ter uvedli poštnino, kakor tudi drugod po svetu obstoja. Poštnina znaša za pismo do 15 gramov 500 rubljev, za odprto dopisnico pa 300 rubljev. Za frankiranje pisem izdajajo znamke iz carske dobe po 1 do 20 kopejk, računajo jo za 1 kopejko 1 rubelj.

Italijanska vlada je ponudila občanom na južnem Tirolskem, da jim da kovine za nove zvonove, katere jim je pobrala bivša Avstrija in iz njih vlivala topove. To bi bilo čisto lepo in prav. Toda vlada je obenem zahtevala, da mora vsak iz te kovine vlit zvon nositi napis — slavo spev Italiji. Razume se, da so vse občine velikodušno ponudbo odklonile.

Na Long Islandu so našli delavci pesku zakopano mumijo Indijanke s poruskem načinu odrezanimi lasi. Strokovnjaki sodijo, da spada najdena mumija v dobo 2000 let pr. Kr. r. Njena glava se niti najmanj ne razlikuje od glav današnjih lepotic. Celo lase ima pristržene po današnji modi. Torej so bili Indijanci že 2000 let pred Kristusom tako moderni, kot smo mi še le 2000 let po Kristusu.

Nemec Viljem Waldeyer je določil v svoji oporoki svojo glavo, moreg in ročne kosti anatomskemu inštitutu v Berlinu. On je namreč mnenja, da mora inštitut izvršiti anatomske raziskave samo na telesih znamenitih ljudi.

Dnevna kronika.

— Desetdnevni dopust učiteljem. Ministrstvo prosvete je dovolilo 10 dnevni dopust onim učiteljem, ki se udeležijo kongresa jugoslovenskega učiteljskega združenja dne 8. in 9. novembra t. l. v Zagrebu.

— Odprava prevozne takse. Finančno ministrstvo je sprejelo predlog, da se ukine prevozna taksa za moko, petrolej in sladkor, kot najpotrebnejše življenske potrebščine; za to pa se uvede dvojna taksa za razkošne predmete.

— Prvi metropolit Dalmacije. Občinski svet mesta Splita je zahteval, da se proglasi splitska cerkev kot metropolitanska cerkev za Dalmacijo. Obenem je občinski svet izrekel željo, da se za prvega metropolita imenuje kotorskega škofa Frana Ucellinija.

— Spomenik Miloradu Draškoviću. V Beogradu se je pod predsedstvom patrijarha Dimitrija osnoval odbor, kateremu je poverjena naloga, da postavi dostojen spomenik pokojnemu ministru Miloradu Draškoviću, ki je padel v službi domovine, zadet od morilčeve krogle.

v laško linijo. In tu je ustrelil nekdo z vrha Col del Rosso. Naš stražnik je videl, da se je sočasno s strelom prevrgel avstrijski begunec in se dolgo ni več ganil. Francoski "chasseur" (strelca) pri strojni puški, ta nesrečnež, je bil pomeril kakor za šalo svoje dalekonošno precizno orožje in stavil s svojimi tovarišem, da pogodi "boša". In pogodil ga je na dober kilometer daleč, slučajno morebiti, a dobro.

Poslali smo ponj. Podporočnik Khouček je vodil posebno patruljo in najmočnejša naša dečka, Valter in Matijak, sta prinesla krvavečega Avstrijca na Col d' Echele.

Imenoval se je František Zámečník, bil je od 10. čete III. batalj. 12. strel. polka. Imel nam je povedati, da pridejo

1) Značilno je za mišljenje tega francoskega vojaka, ki je nazival vse "les boches", kar je nosilo nemško ali avstrijsko uniformo, da si ni dal dopovedati, kakšen pogrešek je storil, ker je streljal na poedinca, neoboroženega begunca, ki je že s tem pokazal svoje protinemsko mišljenje, da je bežal iz avstrijske linije. Na dokazovanje, da je Čehoslovak nekaj drugega ko Nemec, je migul z ramo, češ, to je bil "boche", kar ima avstrijsko uniformo. "Mi ne poznamo razlike, mi se vojskujemo." („nous faisons la guerre“)

— Kmetijski inšpektorat. V ministru za poljedelstvo in vode se izdeluje pravilnik o razdelitvi države na kmetijske inšpektorate. Na ta način se bo pospešila administrativna funkcija in napredek poljedelstva.

— Bogoslovje češkoslovaške cerkve. Iz Plomunca poročajo, da bo tam otvoren prvi bogoslovni seminar češkoslovaške cerkve.

— Bacil osepnic odariti. Iz Santiaga de Chile prihaja vest, da je tamotušji bakteriolog Astra odkril bacil osepnic. Reakcija, ki jo je izvedel v bolnišnici krvi, je pokazala zadovoljiv uspeh.

— Odgoditev vpoklica kmečkih rekrutov. Iz Beograda se poroča: Ministriški svet je odobril, da se letošnji poziv rekrutov-zemljoradnikov odgodi na prihodnjo jesen.

— Dar. G. dr. Kimovec je daroval za šolarje v Rušah iz poravnave Hab.-Skrb. K 500.—. Denar je bil izročen solskemu vodstvu v Rušah.

— Griža v Laporju. Ker primanjkuje zdrave pitne vode, razsaja v Laporju zadnji čas huda griža, na kateri je obbolelo vse polno ljudi in jih je nekaj tudi že umrlo.

— Stavka krojačev v Ljubljani. V ponedeljek so pričeli v Ljubljani stavkati krojaški pomočniki. Kakor doznavamo, zahtevajo 25 odstotno povišanje mezd.

— Razpis raznih del. Z rokom do 31. tm. so razpisana razna adaptacijska dela pri okrajnem sodišču v Brežicah, sodišču na Vrnskem, kmetijski šoli na Grmu, v moški kaznilnici v Mariboru ter realni gimnaziji v Novem mestu. Pojasnila daje oddelček IV b gradbene direkcije v Ljubljani, gradbeno vodstvo v Brežicah, ter okrajna gradbena sekcija Maribor in Novo mesto.

— S. P. D. podružnica Maribor priredi v soboto in v nedeljo 22. in 23. tm. otvoritveni izlet v mariborsko kočjo na Pohorje. Podružnica je že prevzela kočjo z vsem inventarjem ter je tudi že nastavila novo oskrbnico gospo Tomažič iz Kranjske gore. Koča je preskrbljena z vsemi jedli in izborna pijačo. Za fino kuhinjo jamči priznana kuharica. Krasna jesenska narava s svojo pestro gozdno barvitostjo, diven razgled od kočje na prostrana polja z impresivnimi najlepših barv, gozdna poezija, kličajo planince ter prijatelje narave: pridite, pridite v prekrasno naravo! Odhod južni konec dravskega mostu ob 15. in 18. uri.

— Iz Dolgoš. O lovišču dr. Mravljaga in o sedanjem upravitelju dr. Kupniku, bi se dalo še veliko povedati; ta človek strelja namreč vsak dan, tako da bo ves revir popolnoma uničil, to pa iz naščevanja, ker mu občina ni hotela podaljšati na podlagi starega zakupa letnih 800 K. Za lovišče bi občina lahko dobila sedaj 5—10 tisoč kron, kar pa za prazen revir ne bo več dobila.

ostali za njim, takorekoč vsa posadka odseka Stoccareddo. Slišali so naše pesmi, sklenili so, da zapuste avstrijsko vojsko in se pridružijo nam, borcem za osvoboditev svojega naroda.

Naslednjega jutra so zapustili Zamečnikovi tovariši avstrijsko črto. Najprej je tekel eden, za njim je prihajala cela skupina ostalih, 10 mož.

12. polk ni imel več obstanka v tem odseku fronte. Avstrijsko vojno poveljstvo ga je potegnilo iz fronte. Premetavanje nezanesljivih slovanskih polkov je pa bilo avstrijskemu poveljstvu strašno neprijetno.

Velike so bile posledice pesmi dobrovoljcev. Citali smo kmalu nato navdušen članek publicista Achilla Benedettija, moza, ki nikakor ni bil naš prijatelj, in sicer v listu, ki ni bil Slovonom naklonjen, v "Giornale d'Italia" 3. maja 1918, članek o krasoti slovanskih pesmi, o pevski akciji legionarjev 28. marca.

Na rimskem kongresu začetkom aprila 1918 je izpregovoril ministriški predsednik Orlando k zastopnikom podjarmljenih avstrijskih narodov o tej znameniti akciji, ki je podprla zahtevo češkoslovaških zastopnikov, naj se dovoli organizacija češke legije v Italiji.

Zato gre pesmi dobrovoljcev časten spomin v zgodovini narodnega osvobodjenja.

in estane oškodovana se za edini dohodek, ki bi ga lahko imela. Ta ultragermanska gospoda, ki je plačala za lovišče 800 K, bo dobila letos krog 300 zajcev, 100 fazanov in parsto jerebice in vse to za — 800 K. Ubopi kmetje pa morajo plačevati za kg konjske mrlhovine 4—8 K.

— Na državni dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani se odpre dne 4. novembra 1921 ob 14. uri Zadržna šola. Vpisovanje se vrši dne 3. novembra od 15. do 17. ure. Pogoji za sprejem je dopolnjeno 16. leto starosti in dovršena ljudska šola. Vstopnine in šolnine ne plačajo udeležniki nobene šole, bo trajala do 11. aprila 1922.

— Fantovska bitka v Podvincih pri Ptuj. Med fanti občine Žabovci in Podvinci vlada že staro sovraštvo, ki je rodilo že nebroj pretepov. Ker so pri zadnjem pretepu zinagali fantje iz Podvincov, so se v soboto zvečer hoteli fantje iz Žabovcev rad njimi maščevati. Oborožili so se s puškami in z drugim orožjem ter odšli v Podvince, kjer so po vasi strašno razsajali in streljali. Podvinški fantje so se po prvem presenečenju postavili v bran in tako je prišlo do pravcate bitke pri kateri sta obležala dva mrtva, eden iz Podvincov in eden iz Žabovcev, katerega so ustrelili lastni tovariši od zadaj v srce. Orožništvo je te vojske aretiralo in spravilo v zapore v Ptuj.

— Kaj je res? Z dežele nam pišejo, da napada "Slovenski Gospodar" po njegovih znanih "krščanskih" metodah ministra Pucelja ter ga opisuje kot krivca vsega slabega, karkoli se zgodi v naši državi. On je zakrivil draginjo, on je zakrivil, da se bodo zidale nove kasanje itd. Na drugi strani pa pravi "Gospodar", da ministra Pucelja v Beogradu nihče ne upošteva, da se gospodje v Beogradu še ne zmenijo ne zanj in ga niti ne poslušajo. Človek z zdravim in normalno pametjo, to dvoje ne gre skupaj. Če je gospod minister Pucelj res kriv vsega zla, potem mora imeti prav veliko besedo v Beogradu, če ga pa nihče ne posluša, potem pa ne more biti kriv nobene slabe stvari, ki jo zagreše v Beogradu. Kaj je torej res? Oboje ne more biti. Je sicer res, da so nekateri klerikalci, ki arkajo svojo duševno hrano iz "Slovenskega Gospodara" do skrajnosti omejeni, toda vsi pa vendar niso tako neumni, da bi mirno pozirali take gluposti.

— Krščansko hujskanje k zločinstvu. V zadnjem času se pri nas na deželi dogaja vse polno zločinov, pobojev itd. Človeku se zdi čudno, kdo seje med naše nekdanje mirno prebivalstvo toliko podivjanosti. Če pa čitamo klerikalne mariborske liste, se nam to ne zdi nič več čudno, saj jih ti listi, ki pravijo, da so krščanski in katoliški, naravnost pozivajo na zločine. "Straža" je svojčas pisala, naj njeni pristasi s kamenjem in s koli naženejo Sokole, če bi prišli k njim, "Slovenski Gospodar" pa pravi v zadnji številki dobesedno: "Če se zopet kateri (samostojnež namreč) teh ljudi pojavi, naženite ga z bičem!" Če je tako hujskanje preprostega in nekega ljudstva krščansko, katoliško in pošteno, naj presodi vsak sam. Mi mislimo, da bi se moralo tako zapeljevanje ljudi k zločinstvu in podivjanosti kaznovati.

— Obsodba plačanega obrekovalca. V beograjskem "Balkanu" je pred nekaj časa neki železniški uradnik iz Banata, Stevan Pavlovič, nesramno napadal ministra Sv. Pribečevića, kar je s posebnim veseljem pograbilo seveda tudi naše klerikalno časopisje. Min. Pribečević pa je proti obrekovalcu vložil tožbo, ter se je vršila v tork pred beograjskim sodiščem tozadavna razprava, ki je ugotovila, da je bil Pavlovič podkupljen ter da so vsa njegova očitanja napram ministru — zlagana. O tem se je uveril tudi sama njegov branitelj dr. Kostić ter zapustil razpravno dvorano že sredi razprave. Pavlovič je bil obsojen na 6 mesecev zapora, 1000 Din. globe ter na poravnavo vseh sodbenih stroškov. Kaj poreče k temu naša "Straža"?

— Naši vojaki v Srbiji. Ko smo bili še pod Avstrijo, nismo nikoli citali v nobenem našem klerikalnem listu, da bi se zavzemal za naše fante — vojake. Ko smo umirali med vojno od gladi in mraza, zanemarjeni in ušivi, tedaj ni bilo nikjer pri gg. klerikalcih za nas

niti koščka krščanskega usmiljenja. Sedaj pa posvečajo našim fantom — vojakom v Srbiji ti listi kar cele kolone jokavega sozolja, ki ni nič drugega nego podla hinavščina. Ker jim pride vse prav, samo da hujskajo proti Srbom, pograbljajo seveda z veseljem tudi vsako neupravičeno pritožbo boljševiško navdahnjenih fantalinov, ki se jim ne ljubi služiti vojake. Toda služiti vojake danes v miru, je vse nekaj drugega, kakor pa v vojni. Kaj bi bili rekli ti, če bi morali res pretrpeti mi pod Avstrijo? Če bi bili kdaj pretrpeli gg. fajmoštri, ki pomilujejo danes te nezadovoljneže tudi vse to gorje, potem bi morda imeli tudi oni malo več pojmovanja o vojaštvu in ne bi pisali takih neslanih neumnosti, kakor jih pišejo sedaj. Bivši vojak.

— Zime ne bo več! "Petit Parisien" prinaša poročilo o razkritjih astronoma Mariota, po katerih so se izvršile v svetovju velike kozmične izpremembe, ki so povzročile, da dobiva solnce večjo toploto. Po njegovih izjavah mi v srednji Evropi sploh ne bomo imeli več hudih zim; temperatura se je jako dvignila in bo prihodnje poletje še bolj vroče, kakor je bilo letošnje. To je sicer malo neverjetno, toda ako pomislimo na te tople dneve, ki jih imamo sedaj koncem oktobra in na dejstvo, da imajo v Dalmaciji te dni 36°, moramo Mariotu skoro verovati.

Ljudska knjižnica
Narodni dom, I. nadstr.
posluje ob nedeljah od 1/2 10.—1/2 11. ure
in ob četrkih od 1/2 19.—1/2 20. ure

Mariborske vesti.
Maribor, 21. oktobra.

— m Nagla vožnja z avtomobilom. Ze mnogokrat smo slišali pritožbe o prehitri vožnji avtomobilov, ki ogrožajo pasante. Med te neprevidneže spada tudi gosp. major Calma, italijanski član razmejivne komisije. S svojim avtomobilom vihra po ulicah kakor kje po italijanskih ravninah. Mislimo, da bi se tudi tega gospoda smelo opozoriti, da obstojajo pri nas predpisi, ki to prepo-vedujejo.

— m Pretep. Gostilničar A. N. in trgovec A. U. sta precej bojevite narave. Letošnja dobra kapljica pa jima je kri tako pogrela, da sta se včeraj zvečer nekaj časa v Vetrinjski ulici prerekala, končno pa sta se v okrepitev svojih besed tudi dejansko pograbila in premikastila. Konec je napravila roka javne varnosti, ki ju je odvedla na policijo.

— m Klub jugoslov. rez. častnikov v Mariboru vabi vse člane in prijatelje kluba na sestanek, ki se vrši v ponedeljek dne 24. tm. ob 20. uri v Narodnem domu. Ker se bo na tem sestanku med drugim poročalo tudi o povišanju čina in o nabavnih prispevkih, pričakuje klub, da se člani polnostevilno udeležijo sestanka. Za odbor: Mravljak.

— m Za mariborskega Sokola sta darovala g. Ivan in Marija Kravos ob priliki 20-letnice svoje poroke 500 K. Vrli- ma darovalcema srčna hvala in na mnogo leta!

— m Plesni zavod Pečnik otvarja dne 24. t. m. ob 20. uri v dvorani za skušnje v Narodnem gledališču svoje vsako- letne plesne učne kurze za začetnike in nezačetnike ter za otroke. Prijave se sprejemajo v Krekovi ul. št. 8. Več v današnjem oglasu.

— m Amanovo gostovanje v Mariboru. V sodoto, dne 22. in v nedeljo, dne 23. okt. ob 20. (8.) uri gostuje v Gambinovi dvorani sloviti mednarodni umetnik Amano s svojimi interpretacijami in nedosegljivimi kreacijami. Iz jako obširnega sporeda je posneti, da utegneta biti oba večera jako zanimiva. Predpro- daja vstopnic v trgovini s papirjem Zla- ta Brišnik, Slovenska ulica.

— m Izgubil vrečo krompirja. Ze- leznikar Andrej Brezovnik, stanujoč v Mlinski ulici št. 26 je kupil v Limbušu par vreč krompirja. Možakar je najbrž pokušal tudi letošnji vinski pridelek ter je še le doma zapazil, da je med potom zgubil vrečo, 60—70 kg krompirja.

— m Kavarna "Jadrans". Dnevni koncert pr- vovrednega salonskega orkestra.

— m Zahvala. Vodstvo III. deške ljud- ske šole izreka gosp. dr. Jaritschu naj- srčnejšo zahvalo za revnim učencem podarjenih 200 K.

— m Velika kavarna. Danes zvečer koncert prvovrstne salonske godbe prof. Kubička 1233

Kultura in umetnost.

— x Praga — slovanski Pariz. Praga postaja vedno bolj kulturno središče Slovanstva. Na praških univerzah ne študi- rajo samo Čehi, ampak tudi dijaki vseh slovanskih zemelj. Kar se tiče gledališča, živi Praga intenzivneje, nego katerakoli metropola zapada. Češka glasba je znana vsemu svetu, a o napredku pismenosti svedoči velikansko število časopisja, ki izhaja v Pragi. Kultivirajoč vpadljajajočo umetnost, prireja Praga skoro vsak teden po eno kolektivno razstavo kakega veli- kega umetnika. Nedavno je bila otvorena razstava Pavla Hooga, sedaj pa so v Rudolfinumu izložena dela italijanskih mojstrov in obče kulturnih delavcev, ta- ko, da se more z vso pravico trditi, da nastopa češka kultura svoj zlati vek.

— x Uredništvo "Ljublj. Zvona" pre- vzame z novim letnikom pesnik g. Fran Albrecht.

Narodno gledališče.

Dramatična šola Narodnega gleda- lišča v Mariboru. Pouk dramatične šole se vrši danes v petek, dne 21. tm. ob 19. uri (ob 7. uri zvečer). — Vodišvo.

Sport.

— x Sportniki se opozarjajo, da je dne 21. in 22. tm. strogo prepovedana hoja na igrišču "S. S. K. Maribor" kakor tudi uporaba prostora za športne svrhe, kar se dopolnjuje predpriprave za takšno- atletični meiting, ki se vrši v nedeljo 23. t. m. od 10. ure naprej.

— x Svoboda: Mak. Prvenstvo takma, ki je bila od pododborna določena za na- deljo ob 8. uri zjutraj se vrši spora- zumno z obema kluboma ob pol 15. uri popoldne na Rapidovem igrišču, kakor obiskovalce športnih prireditev opozar- jamo. Imenovana kluba si stopita prvič nasproti in se pričakuje interesantna igra. Sodil bo g. Frankl.

Kino.

Mestni kino. "Glumaci", drama v 6 činih se predvaja v petek, soboto, ne- deljo in ponedeljek.

— m mariborski bioskop. Danes in ju- ti v soboto se predvaja še IV. del "Gospo- darice sveta", "Kralj Makomba". Iz ro- mantične Azije se je prenesel razvoj te velikanske filmske igre v še romantičnejšo Afriko. Pred gledalcem se razkrivajo v tem četrem delu afriške pustinje in divje zamorske rase, običaji črncev in dvor njihovega kralja "črnega veličanstva". Maud Gregardova potuje s svojim rmenim in belim prijateljem proti Ofirju, mestu, ki je bilo nekoč prestolnica sabanske kra- ljice, da poišče njene v ruševinah skrite zaklade. Med potjo, ko beže čez jezero, kjer se solnčijo krokodili, zadane zamorska puščica dra. Kien-Lunga, toda ravno ta beg in ta nesreča privede Maud na pravo sled — naravnost v Ofir. — V nedeljo in v ponedeljek se bo predvajal V. del: "Ofir, mesto prošlosti". V tem petem delu bo Maud iskala in razkrila skriti zaklad.

Gospodarstvo.

— g Dobava telefonskih kablov. Mi- nistrstvo vojne in morarice, inž. tehn. oddelek v Beogradu naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da spre- jema do 15. novembra t. l. 11. ure dopoldne ponudbe za dobavo 1000 km poljskega telefonskega kabla. Predmetni razpis z natančnejšimi podatki je v pi- sarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Podpirajte Jug. Matico!

Ernest Eckstein:

Afrodita.

Roman. Prev.: Rušan.

Pripoveduje se tudi, da se je Akontij že popolnoma potolažil ter zopet veselo dela in vsvarja po tiranovem nalogu, ter da baje ne misli več na Kipido, temveč, da je celo zaprosil neko tamkajšnjo domačico, če vstavi inaj gotovo namer, da vplivajo na Kipido. Haridim strogo pazi na njo. Pisem od Akontija sploh ne more dobiti v roke, ker on vsako prej pregleda. Tudi on si prizadeva, da izpodrine Kipido ljubezen od Akontija, ter da jo čim prej poroči s Kononom. Od vseh strani prinašajo Kipidi poročila o Akontijevi nezvestobi. Tudi Kipidina prijateljica Eola, najbrž po naročilu Haridima jo skuša prepričati, da je njena ljubezen do Akontija nedostojna in brezupna in da mora že zaradi Mileta samega vzeti Konona, ki je že v naprej izbran za Arhontovega naslednika. Pripovedovala ji je tudi, da je slišala od očetačevega prijatelja, ki je ravno prišel z Ikarije, da je Akontij že vse pripravil za svojo ženitev s svojo izvoljenko. Kratko: tukaj dela vse na to, da prepriča Kipido, da jo je Akontij že pozabil ter sili v njo, da se poroči s Kononom. Dosedaj je vse tozadnje predloge odločno zavračala, včeraj pa je že prosila, naj ji dovolijo še par tednov, odloka, da si premisli. Kaj to pomeni, pač ne vsakdo, ki pozna svet. Zelo rad bi vedel ali je Akontij res na Ikariji in koliko je sploh na tem resnice. Najbrž si je vse to-le Konon izmislil. Rad bi prinesel Kipidi točno vest, dasiravno je to skoro nemogoče, ker jo je Haridim obdal s trojno stražo, a nikdo ne sme govoriti z njo.

43 Haridimovi odsotnosti. Prosim bogove, da te čuvajo in privedejo kmalu nazaj. Zdravstvuj, gospodar! Klitfont.

To pismo je svečenika vznemirjalo. Prej je lahko storil karkoli, da reši svojega varovanca, a sedaj so mu bile vezane roke. Če se niti Klitfont ne more približati Kipidi, bi bilo tudi brezuspešno poslati koga drugega. Da bi Akontij sam šel v Milet, na to ni bilo niti misliti.

Sklenil je, da potrpi in čaka, kako se bo star razvijala. Vendar pa si je mislil, da ni dobro tako zapustiti Akontija usodi; zato se je odločil, da zaupa vse modrenu in izkušenemu Filostratu. Mogoče bo on našel izhod iz te zagate.

X

Tri dni pozneje se je vršila na Filistatovem dvoru velika slavnost. Prireditve na njegovem dvoru so povsod slovele. Ni trpel one jonske mehkužnosti, tudi ne beotskega razkošja, temveč pravo idealno uživanje in zabavo. Dvorana je bila s cvetjem okrašena, nameščeni izvrstni igralci in plesalke, pri vsem tem pa je zavzemala umetnost prvo mesto.

Zabava je bila baš v najlepšem toku, ko je nenadno vstopil Ksimij in zaklical: »Slavni vladar, ki nas štitiš in braniš, v Miletu so se izkrcali morski roparji in napadli mesto!»

»Ni mogoče!« so vzklikali od vseh strani. »Pripoveduj, Ksimij! Odkod si to zvedel?« ga je vprašal Filostrat.

»V celem pristanišču govore o tem. Enioh je s svojo Halaco priplul ponoči pod ozidje na vzhodni strani mesta, kjer je obala tako strma, da se je vedno mislilo, da se ni mogoče izkrcati. S pomočjo lestev je kakih trideset roparjev preplezalo zid in vdrlo v mesto. Predno so se

prestrašeni meščani zavedli, so vdrli roparji v Afroditino svetišče. ropali del cerkvenih zakladov, odnesli kip boginje. Predno je Haridim zbral svoje vojske, so roparji že zopet odpluli.

»A čemu jim bo kip?« je vprašal nek filozof iz Epira.

»Enioh je dobro preračunal,« je odgovoril Ksimij. »Ljudstvo smatra Afroditino kip za svojo najboljšo in najsvetejšo zaščito mesta. Prorokovano je, da zadene mesto velika nesreča, če ta kip izgine. Najbrž je ta prvi napad še-le začetek. Enioh računa na to prorokovanje ter upa, da se mu bodo meščani, ki so se vojskovanja že tako popolnoma odvadili, brez upora udali.«

»Nezaslišano!« je vzkliknil Filostrat. »Ena sama ladja, in Milet, to veliko, bogato, mogočno mesto se je udalo! Seveda, oni živijo brezbrizno, mehkužnost in plašljivost milečanskega poslanstva, ki je nameravalo v Korint, je drznega razbojnika le še ohrabilo!«

»Zares, tako je gospodar! Pravijo, da je Enioh na čelu svojih roparjev preplašenemu svečeniku — nedostojnemu nasledniku našega častitljivega Melanipa — obraz zabrusil, da je napadel mesto samo za to, ker je brez vsakega boja premagal poslaniško ladjo. Če je Konon, nasprotnik Akontija, zares najel roparje za oni prvi napad, potem je njegovo izdaistvo rodilo čuden sad.«

»Bogovi so mogočni!« je vzkliknil Filostrat. Med tem je stopil h Ksimiju suženj, in mu zašepetal na uho, da ga čaka pred vratni njegov suženj Kerik, ki hoče z njim govoriti.

»Zopet nova vest!« je zaklical Ksimij, zadovoljivo se smehljaje. »Naročil sem

Keriku, da mi takoj izporeči, če bi pristala v pristanišču kak druga ladja iz Mileta.«

»Reci mu, naj vstopi!« je zapovedal Filostrat.

Kerik, fant kakih štirinajstlet, z zelo modrim pogledom, je vstopil v dvorano, se poklonil vladarju ter ostalim gostom, nato pa začel pripovedovati.

»Ravnokar je prispela v pristanišče dvoveslarka z begunci iz Mileta. Mesto je padlo. Strašni Enioh je z osmimi ladjami obkolil mesto, premagal arhontovo vojsko, vkoval geronte v železje in vzel vso oblast v svoje roke. Iz vseh strani prihajajo razni nepridneži in lopovi, a Enioh sprejema vse v svojo vojsko. Kot tiran mesta Mileta zapoveduje meščanom: naložil jim je, da predajo vse orožje in petino svojega premoženja. Če se pokori, se mu ne zgodi nič. Če ne, pa so se protivili, a takoj jih je dal mučiti in na to ubiti. Njihove domove so ropali potem pa zažgali. Arhont Haridim se je s petdesetimi vojniki zaprl v svoj dvor in se tam utrdil. Pri njem je tudi nekaj gerosičanskih vojakov. Njegov dvor je trdno zgrajen in par dni se bo lahko uspešno branil. Konon, ki je bil za Haridimom prvi med plemiči, je takoj pobegnil. Tudi prebivalstvo beži na vse strani: nekateri z ladjami na morje, drugi z vozom po suhem. Ko sem hitel sem-kaj, da vam to javim, se je videla že druga ladja, o kateri se tudi misli, da prihaja iz Mileta. Med tem je že gotovo prispela v pristanišče. Če mi dovolijo gospodar, grem nazaj pogledat.«

(Dalje prihodnjič.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Rudolf Ožim.

Mala oznanila.

Enonadstropna hiša v središču mesta s stanovanjem in trgovino na prodaj. Vpraša se Predna ulica št. 4 pri gospodarju 2-1649

Ličenc (ka) se takoj sprajne Vlad. Vlasti fotograf Gospoška ulica 23 3-1653

Ličenc za sedlastvo in ličenc se sprajne Gilešek Zrinski trg 6 2-1658

Proda se krasna oprava za trgovino. Vprašati Gregorčičeva ulica 12/11 levo. 1662

Due 3. oktobra 1921 je izgini pes volje pasme 6 mesecav star že precej velik z lepo pokoncu stoječimi nženi ravnim repom ter sliši na ime „čuvaj“. Kdor sporoči kje se nahaja, dobi 400 K nagrade pri Peter Zorko poseznik v Pekrah pri Mariboru. 1661

Kupi se koza-mlekarka. Po-nadbe na upravnistvo „Tahora“ 2-1659

Kontoristinja išče službo pod sifro „Takoj“ 1662

Razglas.

Dne 2. novembra 1921 ob 9. uri dopoldne se bodo začelo razprodajati zemljišča pok. zdravnika g. Feliksa Perk pri Sv. Barbari in sicer v 16 skupinah. Natančnejša pojasnila daje dr. Franjo Rosina, odvetnik v Mariboru in g. nadsvetnik Ernest Perk pri Sv. Barbari 1664

Jaica iz hladilnice

prodaja vsak dan na Glavnem trgu eks-pozitno društvo 1560

Matheis, Suppanz & Co.
Komad po K 2.80.

Oblastveno koncesijonirani mednarodni plesni učni zavod **PECNIK**

(plesni učitelj na dekliskem zavodu „Vesna“, plesalec lukajšnjega slov. gledališča in bivši plesni učitelj na kr. višji vojni realki v Mariboru), asistentkinja gdc. Hedvika Pečnik otvori 24. oktobra, ob 20. uri plesne tečaje za začetnike in tečaj za moderne ples. I. tečaj: Valse Patineurs, Češka Beseda, Manuett à la reine, Krakoviak, Salonsko kolo, Pas d'Espagne, Quadrille française. II. tečaj: Boston, One step, Fox-trot, Jazz, Jimmy itd. po najmodernejšem načinu. Cene tečajev: Za celo sezijo 360 K, za dijake 300 kron.
Otročji tečaji od 5 do 10. leta in 10. do 14. leta (kalistenične vaje) zasebni tečaji in posebne ure po dogovoru. Moderni plesi samo za odrasle. Vpisovanje dnevno od 11. do 12. in od 16. do 17. ure v Krekovi ulici 8 pritičje 1665

VOZNI RED

Južno železnica v kraljevini Srbiji, Hrvaški in Slovenski.

Veljaven od 1. junija 1921.

Maribor gl. kol.—Ljubljana gl. kol.—Trst.

Os.	Os.	Meš.	Brzvl.	Brzvl.	47	Os.	Os.	Meš.	Brzvl.	Brzvl.	Os.	Os.	Os.
41/43	35/45	801	3	7/507		31/49	42	802	508/8	4	44/42	513/49	50/80
5:30	10:15	12:49	13:58	14:14	16:50	22:10	9:59	14:05	14:27	14:43	16:56	22:17	4:44
6:03	10:47	13:43			17:23	22:42	9:25	13:02			16:22	21:43	4:08
7:30	12:12	16:17	16:19	16:28	18:51	0:10	7:58	10:45	13:09	13:27	14:55	20:17	2:43
8:13	12:55	17:16			19:34	0:53	7:09	9:40			14:03	19:27	1:43
10:41	14:55	20:30	17:01		21:40	3:03	5:18	6:40		11:35	12:06	17:35	23:55
11:13			21:55			12:23					5:00	16:13	15:20
				18:01					10:30				

Maribor gl. kol.—Graz—Wien.

Os.	Os.	Brz.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Brz.	Os.	Os.	Os.
70a	72	4	44/82	74	50/86		71	85/45	8	75	31/49
6:30	12:41		15:16	19:00	19:15	8:00	7:35	8:40		13:35	14:06
6:53	13:04				19:38		7:13			13:49	19:32
			15:48	19:31		8:31		8:08			19:00
			16:40	22:19		11:17		5:37		13:21	16:32
			21:45	6:45		19:40		21:45		7:25	8:05

Maribor gl. kol.—Prevalje—Celovec.

Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.
411/423	413/423	415					412	423/44	424/41		
5:00	15:00	19:48					7:37	12:25	20:45		
5:10	15:03	19:56					7:29	12:17	20:37		
6:13	16:44	21:38					6:01	10:50	19:10		
7:36	17:23	22:16					5:21	10:04	18:05		
11:07	20:59							6:23	14:15		

Maribor gl. kol.—Ptuj—Čakovec—Kotoriba.

Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.
221	223	225					222	224	226		
9:00	16:00	20:50					7:19	11:06	17:39		
9:36	16:36	21:26					6:40	10:27	17:00		
10:17	17:15	22:19					5:26	9:44	16:14		
11:40	18:32	23:37					4:00	8:18	14:47		
12:53	19:25							7:00	13:20		

Zidanimost—Zagreb.

Os.	Brzvl.	Os.	Os.	Brzvl.	Brzvl.	Os.	Os.	Brzvl.	Os.	Brzvl.	Os.	Brzvl.	Os.
4:13	7:47	8:29	14:20		17:25	19:30		8:32	9:57	12:01		18:52	22:51
6:16		10:40	16:16			22:02		6:21		9:57		16:46	22:26
6:46	9:34	11:13	16:45	18:01	19:12	22:25		5:50	8:06	9:35	10:30	16:13	21:05
													21:56

Pristopajte k Ju-goslovenski Matici.

Leseno pohištvo
Železno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge
Zavesa
Blagozapoštevno
Posteljno perje
Izvarjeno nizke cene
v zalogi pohištva
Karl Preis
Maribor
Gospoška ulica št. 30
Pridanovska hiša
Svobodni ogledi
Cenik brezplačno